

Ημ/νία: 25/04/2016

Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/122137/810

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/122137/810

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Αν. Φ.: 60

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

**ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών**
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο
2. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 256/5.11.2016 Αναφορά με θέμα:
«Αίτημα του Αρχιεπισκόπου για ταυτόχρονη αναστήλωση του ναού της Παναγίας στο
Μοναστηράκι (των Αθηνών) και του τζαμιού, που χτίστηκε κατά την Τουρκοκρατία πάνω
στη συγκεκριμένη ορθόδοξη εκκλησία»

Σχετικό: Το με αριθμ. πρωτ. 59561/Φ1 ΕΞ/177301 εισ/π.ε./8.4.2016 έγγραφο του Υπουργείου
Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, με το
οποίο μας διαβιβάστηκε η ως άνω Αναφορά.

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 256/5.11.2016 Αναφοράς του Βουλευτή
κ. Νικόλαου Νικολόπουλου και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι
αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Φετιχίε Τζαμί ή Τζαμί του Σταροπάζαρου, ανήκει στον αρχιτεκτονικό τύπο του
«quatrefoil» ή «clover-leaf-cross-in-square» και βρίσκεται εντός του αρχαιολογικού χώρου
της Ρωμαϊκής Αγοράς. Έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο με την Υ.Α.
15904/24.11.1962 (ΦΕΚ 473/Β/17.12.1962).

Έχει κτιστεί επάνω στα ερείπια βασιλικής η χρονολόγηση της οποίας τοποθετείται
κατά προσέγγιση, σύμφωνα με νέες έρευνες, στην πρώιμη μεσοβυζαντινή περίοδο.
Χρονολογείται τον 8^ο με 9^ο αιώνα βάσει της μορφής της αψίδας του ιερού βήματος, τη
τεχνική δόμησης του χρησιμοποιημένου υλικού και εντάσσεται στη λεγόμενη ενότητα των
πρωτοελλαδικών ναών. Βάση των αποτελεσμάτων της ανασκαφικής έρευνας στον χώρο
της βασιλικής το 2002 απεδείχθη ότι αυτή από κάποιο διάστημα και μετά χρησιμοποιήθηκε
ως τέμενος καθώς στον χώρο της κεντρικής κόγχης του ιερού βήματος διαμορφώθηκε
μιχράμπ από το οποίο διατηρούνται σημαντικά υπολείμματα της γένεσης της ανωδομής
του.

Η παρουσία του Φετιχίε τζαμιού δεσπόζει όχι μόνο στον αρχαιολογικό χώρο της
Ρωμαϊκής αγοράς αλλά ταυτόχρονα στον ευρύτερο χώρο του κέντρου της Αθήνας. Η
παρουσία αυτή τεκμηριώνει την ιστορική συνέχεια της εξέλιξης της πόλης, καθώς
αντιπροσωπεύει μία περίοδο από την οποία δεν διατηρούνται πολλά στοιχεία. Συγκεκριμένα
ο χώρος της κλασσικής – ελληνιστικής αγοράς σε άμεση συνάρτηση με αυτόν της ρωμαϊκής
μπορεί να καθορίζουν την υλική μαρτυρία της αρχαιότητας αλλά από την άλλη η διατήρηση
του βυζαντινού Ιερού Ναού των Αγίων Αποστόλων Σολάκη και του Φετιχίε τζαμιού
αποτελούν σίγουρα τη γέφυρα με τις μακρόχρονες περιόδους που ακολούθησαν.

Η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων έχει ασχοληθεί με το συγκεκριμένο αρχιτεκτονικό μνημείο εκπονώντας μελέτη αποκατάστασης την οποία ακολούθως εισήγαγε στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για την αναγκαία από το Νόμο γνωμοδότησή του. Η μελέτη εγκρίθηκε σύμφωνα με την με αριθ. πρωτ. ΥΠΑΙΘΠΑ-ΓΓΠ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/ 72763/10948/1716/2.5.2013 Απόφαση Υπουργού. Το σκεπτικό της μελέτης αποκατάστασης ήταν αυτό της εκτέλεσης μίας σειράς στερεωτικών εργασιών και μορφολογικής αποκατάστασης. Ο τελικός στόχος ήταν η ανάδειξη όλων εκείνων των σημαντικών μορφολογικών στοιχείων του κτηρίου ως ένα από τα πιο σημαντικά της οθωμανικής περιόδου στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

Ακολούθως η ΔΑΒΜΜ εκπόνησε στατική μελέτη, η οποία εγκρίθηκε με τη με αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/113534/16551/2746/3.7.2013 Απόφαση και τέλος οικονομοτεχνική, που επίσης εγκρίθηκε με τη με αριθ. πρωτ. ΥΠΑΙΘΠΑ/ ΓΔΑΜΤΕ/ ΔΑΒΜΜ/94800/14013/2260/6.6.2013 Απόφαση Υπουργού.

Η υλοποίηση του σχετικού έργου έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ με την αρ. πρωτ. ΕΥΤΟΠ/Α/ΑΤΤ62/2708/8.7.2013 Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Τομέα Πολιτισμού με την οποία εντάχθηκε η πράξη με τίτλο «Αποκατάσταση και ανάδειξη του Φετιχέ Τζαμί στον αρχαιολογικό χώρο της Ρωμαϊκής Αγοράς της Αθήνας, Περιφέρειας Αττικής» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΑΤΤΙΚΗ» με κωδικό ΟΠΣ 448333, προϋπολογισμό 1.380.000€ και επιβλέπουσα Υπηρεσία την ΔΑΒΜΜ.

Οι εργασίες αποκατάστασής του βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και, μάλιστα, σύμφωνα με την ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/42642/3728/623/16.2.2016 Απόφαση, εγκρίθηκε η παράταση προθεσμίας περαίωσης του προαναφερθέντος έργου έως τις 30.4.2016, με δικαίωμα αναθεώρησης.

Στο πλαίσιο της περαιτέρω ανάδειξης της μεσοβυζαντινής βασιλικής έχει συνταχθεί από τη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων Αναστήλωσης μελέτη με θέμα «Αναλύσεις κονιαμάτων και επιχρισμάτων από τη Βασιλική στη Ρωμαϊκή Αγορά και προτάσεις νέων συνθέσεων κονιαμάτων αποκατάστασης», η οποία έχει εισέλθει στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Αθηνών με το αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΜΤΕ/ΔΙΤΕΑ/235102/26401/402/12.9.2014, ενώ τα κατάλοιπά της έχουν καλυφθεί με προστατευτικό στέγαστρο, κατά τη διάρκεια των εργασιών.

Πρόθεση της αρμόδιας Υπηρεσίας, μετά την ολοκλήρωση της αποκατάστασης του ιστάμενου κτιρίου είναι η ολοκλήρωση της στερέωσης και η ανάδειξη των ερειπίων όλων των προηγούμενων κτιρίων που συνυπάρχουν στο χώρο, ώστε να είναι επισκέψιμα και αναγνώσιμα από τους επισκέπτες. Με τον τρόπο αυτό θα γίνει εμφανής η διάρκεια και η συνέχεια του ιστορικού γίνεσθαι της περιοχής, από την αρχαιότητα έως σήμερα.

Όσον αφορά τη χρήση του κτιρίου, πρόθεση της Υπηρεσίας είναι η λειτουργία του ως μουσειακού - εκθεσιακού χώρου, με πρώτη διοργάνωση την παρουσίαση έκθεσης αφιερωμένης στα έργα που εκτελέστηκαν με χρηματοδότηση Ε.Σ.Π.Α.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Ακριβές Αντίγραφο

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Τραμπεζίας,
Αρχείου και Ενημέρωσης Κοινού

Χ. Μάκα

Χ. ΜΑΚΑ